

Kerstwens van COC: een goed loon én goede werkomstandigheden

Het nationaal comité van COC besliste op 20 oktober 2017 dat COC de cao-onderhandelingen met onderwijsminister Hilde Crevits mocht aanvatten. De Vlaamse Regering voorziet een enveloppe van meer dan 100 miljoen euro die in 2020 beschikbaar wordt. Voor 2018 en 2019 voorziet zij een beperkte aanloop. Er is een basis om te onderhandelen, maar het voorziene tijdspad, de vraag van de minister naar kwalitatieve maatregelen binnen het voorziene budget en de vragen van de onderwijsverstrekkers zullen de gesprekken niet vergemakkelijken.

WAT VOORAFGING

Op cao-onderhandelingen hebben we even moeten wachten. Want bij de start van deze legislatuur in 2014 moest de Vlaamse Regering besparen, ook in de onderwijssector. De vakbonden namen toen mee hun verantwoordelijkheid. Er werd bespaard, maar de personeelsgevolgen van de besparingen konden gelukkig beperkt worden. In juni 2017 dienden we - mede door de verbetering van de economische situatie - uiteindelijk toch een eisencahier in voor een nieuwe cao (2015-2019). Een volledige legislatuur zonder onderwijs-cao zou immers ongezien zijn. En het eisenpakket van het gemeenschappelijk vakbondsfront is relatief eenvoudig: een verhoogde koopkracht om een job in onderwijs aantrekkelijk te houden. Die algemene eis vertaalt zich in vier concrete maatregelen: een verhoging van de eindejaarstoelage via het herstel van het vakantiegeld voor de vastbenoemde personeelsleden, een lineaire loonsverhoging, een bijkomende baremieke verhoging van de salarisschalen op het einde van de loopbaan en het schrappen van de baremieke leeftijd¹. Het beroep van leraar aantrekkelijk maken kan maar als ook de verloning aantrekkelijk blijft. In de privésector is er al een tijdje een akkoord over meer loon. En dus wil COC ook in onderwijs boter bij de vis. Want een correcte en aantrekkelijke verloning die de evolutie van de lonen in de privésector volgt, is niet meer dan vanzelfsprekend. Of denken we dat we de broodnodige herwaardering en het hoger maatschappelijk aanzien van het lerarenberoep zullen bekomen door de lonen niet samen met de andere sectoren te laten evolueren?

ONTMOETING MINISTER

Midden september - nadat de Vlaamse Regering haar begrotingsoefening had opge maakt en tot een akkoord was gekomen - nodigde minister Crevits de onderwijsvakbonden uit. Zij schetste het budgettaire kader voor de drie² onderwijscao's 2015-2019. De Vlaamse Regering voorziet vanaf 2020 een portefeuille van 1,1 procent op de totale loonmassa, wat overeenkomt met een vermoedelijk bedrag van 108 miljoen euro. In 2018 is een aanzet voor de nieuwe cao mogelijk met 10 miljoen euro en in 2019 voorziet de Vlaamse Regering vervolgens 30 mil-

joen euro. Minister Crevits vraagt bovendien om binnen het voorziene budgettaire kader prioritair werk te maken van de situatie van de werkonzekere startende leraren, al dan niet in combinatie met de mogelijkheid tot jobdifferentiatie voor andere leraren.

STANDPUNT COC

COC wil plaatsnemen aan de onderhandelingstafel en bekijken hoe maatregelen uit het eisenpakket kunnen gerealiseerd worden met het beschikbare budget. We appreciëren de inspanning van de Vlaamse Regering om binnen de budgettaire mogelijkheden toch een aanzienlijk bedrag vrij te maken om koopkrachtmaatregelen te realiseren. Maar COC maakt toch ook enkele kanttekeningen. De volledige uitrol van de cao gebeurt pas in 2020. Dat is laat, gelet op het beperkte budget voor 2018 en 2019. De minister wil al voor 2020 op zoek gaan naar maatregelen die de situatie van de startende leraren kunnen verbeteren. COC begrijpt de bekommernis van de minister, maar of dat kan gerealiseerd worden binnen het voorziene cao-budget, is niet zeker. In vorige cao's voorzagen de ministers die eigen agendapunten toevoegden aan het eisencahier, daarvoor een extra budget. En met de beperkte budgetten voor 2018 en 2019 kunnen zeker ook koopkrachtmaatregelen gerealiseerd worden. Het zal dan ook veel creativiteit en (goede) wil vragen van elke partner aan de onderhandelingstafel. De gesprekken over maatregelen voor de startende leraren liepen trouwens al langere tijd in het kader van het loopbaan debat. Tot nog toe leverden die gesprekken echter nog geen positief resultaat op. Dat had onder meer te maken met een gebrek aan bijkomende middelen. Minister Crevits gooit het nu dus over een andere boeg. Ze haalt het thema uit de gesprekken over het loopbaan debat en brengt het binnen de gesprekken over een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst.

VRAAG VAN DE ONDERWIJSVERSTREKKERS

De onderwijskoepels en het GO! vragen van hun kant meer inspanningen voor schooldirecties. Zij willen in deze cao ruime aandacht voor een financiële herwaar-

HET VLAAMSE
ONDERWIJS
MOET NIET
VERPLICHT
WORDEN TE
KIEZEN TUSSEN
MINDER LOON
OF MINDER
OMKADERING.

1 Zie artikel 'Koopkrachtverhoging voor onderwijspersoneel', Brandpunt 10, juli 2017, biz. 21

2 Ook voor het Hoger Onderwijs en de Basiseducatie werd een gelijklopend eisencahier ingediend

dering van de directieambten zodat de verloning van de directeurs marktconform is met de private sector. Die substantieel hogere verloning zal niet alleen de job aantrekkelijker maken, ze kan ook ervoor zorgen dat de juiste mensen voor de job van directeur kiezen. Ze komt volgens hen ook tegemoet aan de dagelijkse intensiteit van de opdracht van een schoolleider. Bovendien vragen zij uitdrukkelijk om werk te maken van beleidsondersteuning voor de directeur van het (buiten)gewoon basisonderwijs.

COC begrijpt die vraag. Maar niet alleen directeurs moeten marktconform verloond worden, dat geldt voor het volledige onderwijspersoneel. De politiek moet durven investeren in onderwijs om de juiste personeelsleden aan te trekken en voor COC zijn dat ook leraren, docenten, opvoeders, administratief personeel, medewerkers CLB... Door de ingrepen in de uitstapregeling, het vakantiegeld, de pensioenen en door de voorbije besparingsrondes heeft het onderwijs al heel wat klappen gekregen. En dat moet rechtgezet worden. Voor iedereen. Eigenaardig in heel dit debat is dat de vakbonden al van bij de start van de loopbaangesprekken vanuit diezelfde bekommernissen die de onderwijsverstrekkers nu plots kenbaar maken, vroegen om het thema 'directeur' toe te voegen aan de agenda. De onderwijsverstrekkers toonden zich toen alvast niet enthousiast. De minister besliste om het toch te agenderen. Op dit moment is het thema echter nog niet ter sprake gekomen. Het is op zijn minst verwonderlijk vast te stellen dat de onderwijsverstrekkers in het kader van gesprekken over de cao nu plots wel op de proppen komen met directievragen. Maar laat het voor iedereen duidelijk zijn. Voor COC gaan de cao-onderhandelingen over recuperatie van koopkrachtverlies voor alle personeelsleden in onderwijs. De laagste lonen in onderwijs zijn ook niet die van de directeurs. Iedereen heeft recht op koopkrachtbehoud!

GEHEUGEN EN AFSTEMMING OOK ELDERS VERSTOORD

In een interview met Humo zegt Wouter Beke te betreuren dat de vakbonden (ook in de welzijnssector) extra loon verkiezen boven een verlaging van de werkdruk. 'Dan moeten ze niet komen klagen over het hoge aantal burn-outs.' Het is pijnlijk dat dergelijke platte uitspraak gebeurt door de voorzitter van de partij van de onderwijsminister. En het is des te pijnlijker dat Beke de schuld voor de onhoudbare werkdruk en stress in het onderwijs afschuift op de vakbonden. Jos De Meyer – een partijgenoot die gelukkig wel met de nodige aandacht en ernst de onderwijsactualiteit volgt - merkte vorige week tijdens het actualiteitsdebat in de Vlaamse Regering nog terecht op dat geen loonsverhoging voor onderwijs de facto een loonsverlaging inhoudt. Minister Crevits bevestigde dat

gelukkig. Of zal Wouter Beke zeggen dat de journalist hem verkeerd geciteerd heeft?

EEN ÉN-ÉN-VERHAAL

De onderwijsvakbonden beperken zich in dit eisencahier tot kwantitatieve eisen (lees: centen). Maar dat wil niet zeggen dat er geen vragen naar kwalitatieve eisen (lees: betere arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden) leven bij onze leden. Integendeel, de werkdruk en taakbelasting zijn hoog. Langer werken is vlugger gezegd dan gedaan... Een debat over de kerntaken van onderwijs dringt zich op. Maar de onderwijsvakbonden wilden heel duidelijk geen interferentie van de cao-onderhandelingen met het loopbaandebat. Voor het loopbaandebat wachten we eerst de resultaten van het tijdsbestedingsonderzoek voor leraren basis- en secundair onderwijs af. Die zullen pas gekend zijn in het najaar van 2018. De dringende vraag naar bijkomende omkadering in alle verschillende niveaus blijft ondertussen overeind. Voor COC is het klaar en duidelijk, mijnheer Beke. De Vlaamse Regering moet middelen vrijmaken voor een goed loon én voor goede werkomstandigheden! Het Vlaamse onderwijs moet niet verplicht worden te kiezen tussen minder loon of minder omkadering.

KERST

Het einde van het eerste trimester nadert. De kerstvakantie en de feestdagen komen er binnenkort aan. Kerstmis staat voor gezelligheid, lichtjes in de duisternis, kerstbomen en versieringen en soms voor cadeautjes. Die laatste kan COC niet geven. Maar we kunnen wel wensen overmaken. Onze kerstwens gaat over warme vriendschap, begrip, steun en vertrouwen om een nieuw jaar op te bouwen. Kom tot rust en geniet van de vakantie. Zalig kerstfeest!

Koen